

Overvægt blandt børn og unge – erfaringer og udfordringer

29. Oktober 2007

Maria Winther Koch: mwk@sst.dk

Center for Forebyggelse

Sundhedsstyrelsen

Disposition

- Forekomsten af overvægt i Danmark
- Erfaringer fra initiativer målrettet overvægtige børn og deres familier
- Offentlige/private partnerskaber
- MEND-programmet

Forekomst af overvægt blandt børn og unge i DK

- **3-4%** af danske skolebørn er **svært overvægtige**
- **15-20%** af danske skolebørn er **overvægtige**

Forekomst af overvægt blandt voksne i DK

- I 1987 var andelen af **svært overvægtige** voksne danskere 5,5 %
- 1994 7,6 %
- 2000 9,5 %
- 2005 nåede tallet op på 11,4 %

Overvægt skal forebygges!

- 70% af dem som er overvægtige som unge bliver også overvægtige som voksne
- 5 år efter vægttab er 99% tilbage på udgangsvægten

Svær overvægt i barnealderen er relateret til

- Øget risiko for forhøjet blodtryk
- For højt fedtindhold i blodet
- For højt kolesterol
- Insulinresistens
- Type 2 diabetes
- Fedtlever
- Kar- og leverforandringer
- Forandringer i vægtbelastede led (kalveknæ og platfodhed)
- Søvnapnø
- Social isolation
- Mobning
- Psykiske problemer...

Overvægt – Samfundsmæssig belastning

- 2% af alle dødsfald er relaterede til overvægt (svarende til 1.350 danskere hvert år)
- 1,1 mio ekstra kontakter årligt til praktiserende læge er relateret til overvægt
- Overvægt medfører 1,8 mio. ekstra fraværsdage årligt

Behov for indsats

- Nationalt
- Lokalt
- Individuelt

National handlingsplan mod svær overvægt Sundhedsstyrelsen 2003

Målet med planen

- Forebygge at flere danskere udvikler svær overvægt
- Reducere vægten blandt personer med overvægt

National handlingsplan mod svær overvægt

66 konkrete anbefalinger:

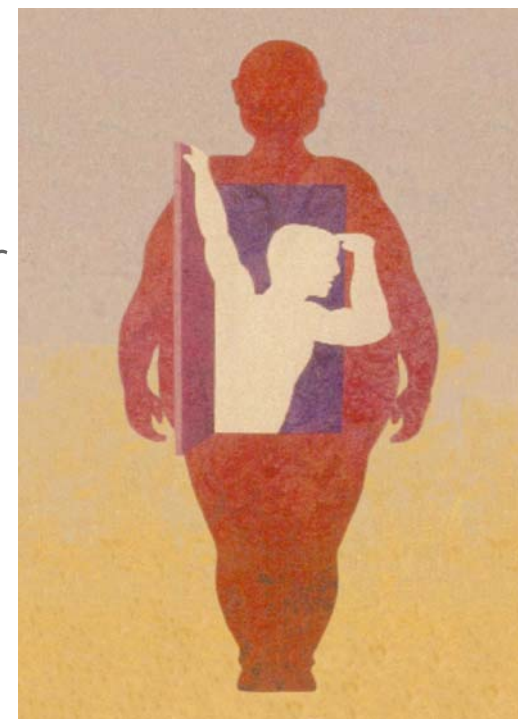
- Hvad kan **den enkelte** gøre?
- Hvad kan **fællesskaberne** gøre?
- Hvad kan **det offentlige** gøre?

National handlingsplan mod svær overvægt

■ Aktører:

- Staten
- Amter
- Kommuner
 - dagpasning, skoler, SFO, fritidssektor
- Arbejdspladser/fagbevægelsen
- Det private erhvervsliv
- Frivillige organisationer

Sundhedsstyrelsens opfølgning på handlingsplanen

➤ **Puljer**

- "Overvægtspuljen 2003"
- "Kommunens plan mod overvægt - Satspuljen 2005-2008"
- "Vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne" - Satspuljen 2007-2010

➤ **Opkvalificering af relevante faggrupper**

- Redskaber til praktiserende læger, blandt andet den kliniske vejledning "Tidlig opsporing og behandling af førskolebørn"
- Værktøjskassen
- Regionale møder

➤ **Oplysningsindsats**

- "Hvad skal dit barn drikke?"
- Get moving - kampagnen

Kommunens plan mod overvægt 2005-2008

Formål:

- At gennemføre en struktureret forebyggelses- og behandlingsindsats i et antal kommuner
- At sikre en resultatopsamling som kan anvendes ved planlægning af indsats på landsplan

I alt 73 mio. kr. til kommunale indsatser målrettet forebyggelse og behandling af overvægt blandt børn og unge

Økonomi og udmøntninger

- 58 mio. kr. er udmøntet (2005 og 2007)
- 15 mio. kr. udmøntes i 2008
- Yderligere 10 mio. kr. afsat til centrale indsatser
- Koordinering med øvrige satspuljer

Hvilke projekter har opnået støtte

1. Udmøntning (2005)

1. Varde Kommune
2. Mariager Fjord Kommune
3. Herlev Kommune
4. Stevns Kommune
5. Frederikshavn Kommune
6. Københavns Kommune
7. Odsherred Kommune
8. Århus Kommune
9. Gladsaxe Kommune
10. Vordingborg Kommune
11. Langeland Kommune

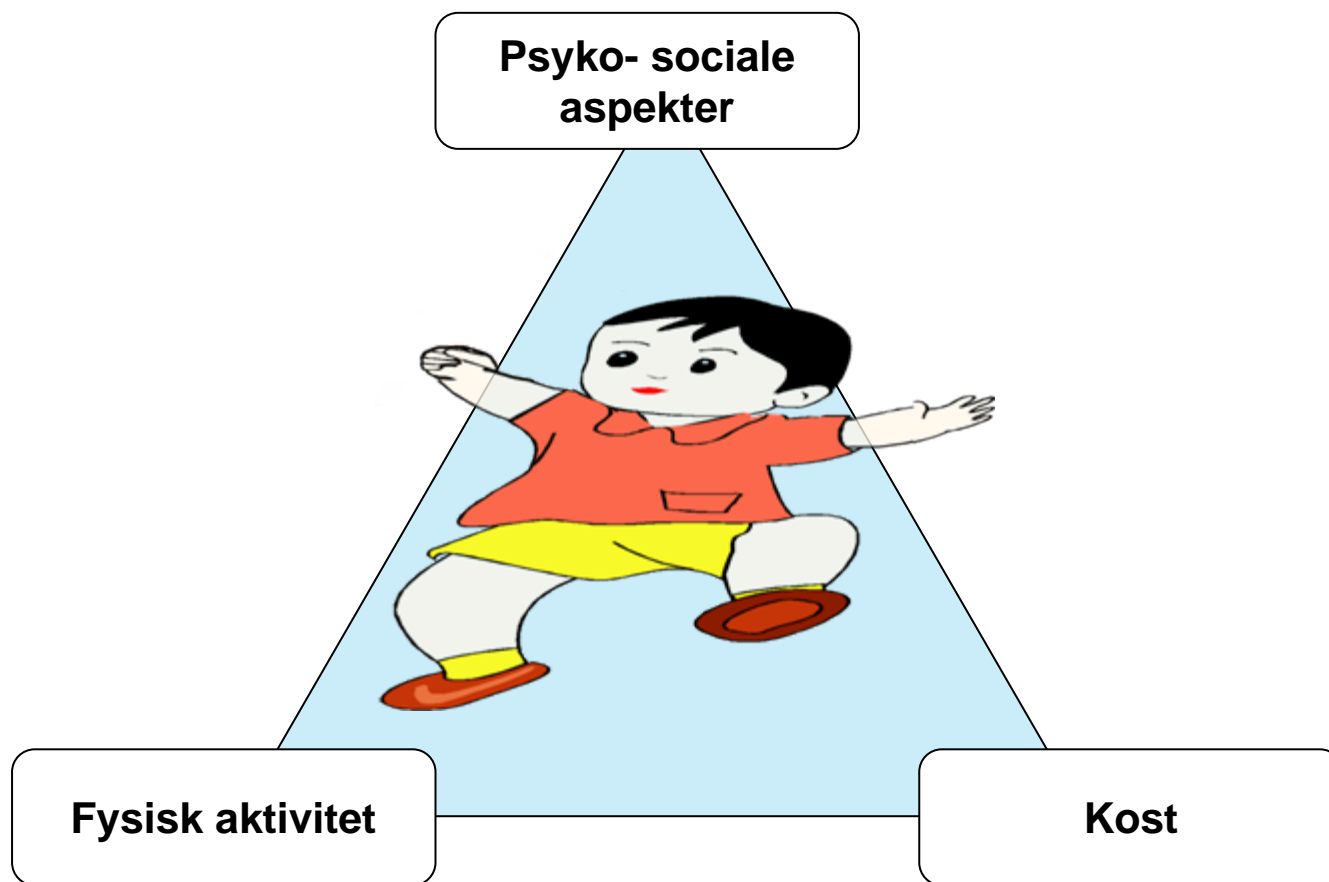
2. Udmøntning (2007)

1. Frederiksværk-Hundested Kommune
2. Middelfart Kommune
3. Faxe Kommune
4. Vejle Kommune
5. Syddjurs Kommune
6. Favrskov Kommune
7. Glostrup Kommune
8. Vordingborg Kommune
9. Norddjurs Kommune
10. Sorø Kommune

Eksempler på forebyggelsesindsatser

- Udarbejdelse af kommunal politik for kost og fysisk aktivitet
- Implementering af politikker i kommunens dagpasning, skoler, SFO, fritidsinstitutioner
- Etablering af tværgående gruppe for de faggrupper som arbejder med børn og unge
- Koordinering af kommunens forebyggende indsats/tilbud
- Kvalificering af børne- og sundhedsprofessionelle til at reagere i tide på vægtudvikling

Behandlingsindsatser

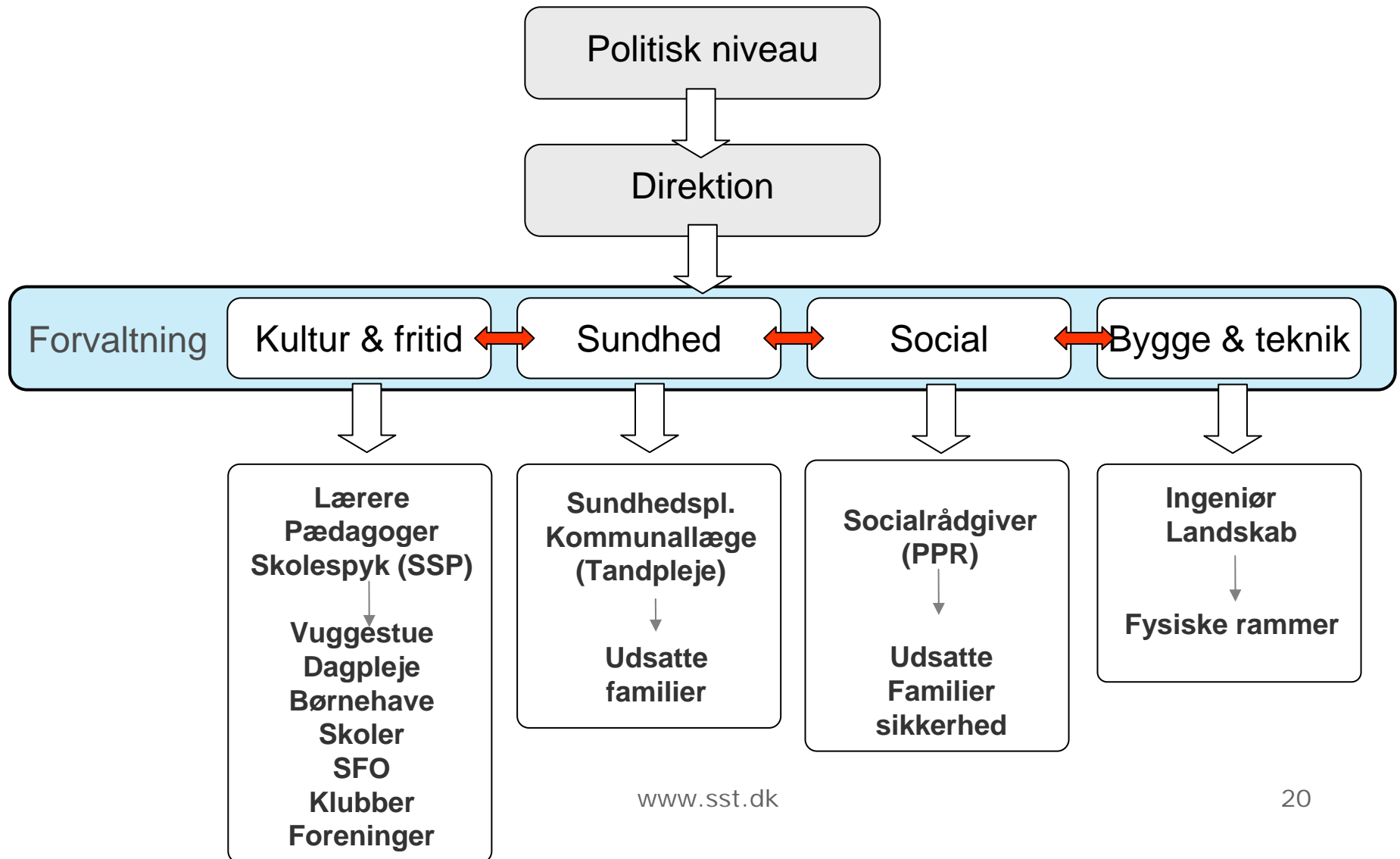
Evaluering

- Baseline evaluering
- Midtvejs evaluering
- Afsluttende egen-evaluering og samlet tværgående evaluering

Foreløbige erfaringer og udfordringer

- Rekruttering af børn, unge og deres familier til behandlingsindsatser
- Organisatorisk set up og forankring i kommunen
- Kompetenceudvikling

Kommunens organisering

Offentlige og private partnerskaber

- Alle har et ansvar og en rolle i forhold til forebyggelse
- Nye muligheder, veje og metoder i det forebyggende arbejde

Yderligere info

www.sst.dk:

- Oplæg til national handlingsplan mod svær overvægt
- Satspuljen Kommunens plan mod overvægt 2005-2008

www.im.dk:

- En forstærket indsats mod svær overvægt

Tak for jeres opmærksomhed!

